

KVALITETSDEKLARATION

Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM)

Ämnesområde
Arbetsmarknad

Statistikområde
Lönesummor

Produktkod
AM0302

Referenstid
2016

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	3
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	6
2.2.3 Mätning.....	6
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet.....	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	11
Allmänna uppgifter	11
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	11
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet.....	11
E EU-reglering och internationell rapportering.....	11
F Historik.....	11
G Kontaktuppgifter.....	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken avser att visa nivå och utveckling av lönesummor och preliminär A-skatt samt visa nivå och utveckling av sociala ersättningar.

Statistiken utnyttjas dessutom för komplettering av variabelinnehåll i ett antal statistikundersökningar inom SCB (t.ex. inkomststatistiken, regionala räkenskaper och nationalräkenskaperna).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Syftet med statistiken från kontrolluppgifterna kan delas upp i en direktanvändning och en användning för andra statistikundersökningar.

Den direkta användningen är dels för att ge en bild av de skattepliktiga lönesummornas och sociala ersättningarnas fördelning och utveckling, dels att utnyttja statistiken över arbetsgivarnas lönesummor för ekonomisk utvärdering och planering. Användare här är t.ex. finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket, men även kommuner.

Den indirekta användningen avser registrets utnyttjande för komplettering av variabelinnehållet i ett antal statistikundersökningar inom SCB. T.ex. avdelningen för Nationalräkenskaper på SCB använder lönesummorna som hjälp för att beräkna BNP (nationalräkenskaper) och BRP (regionala räkenskaper).

I Företagsregistret används uppgifter för att bl.a. beräkna antalet anställda.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna utgörs huvudsakligen av summan av olika värden på kontrolluppgiften, främst lönesumman, och antal kontrolluppgifter, detta uppdelat på en mängd olika bakgrundsvariabler.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen för KU-registret utgörs av samtliga inlämnade kontrolluppgifter till SKV från arbetsgivare och kontrolluppgifter som avser utbetalningar från allmänna och privata försäkringssystem.

Observationsobjektet är lönesumman som finns på kontrolluppgifterna. I lönesummestatistiken på arbetsställenivå finns endast kontrolluppgifter med lönebelopp större än 99 kronor med i populationen.

I intressepopulationen ingår även de kontrolluppgifter som trots uppgiftsskyldighet inte lämnas in till SKV.

1.2.2 Variabler

Mål- intresse- och observationsvariablerna sammanfaller. Nedan ges en beskrivning av registrets variabler.

Grunden för KU-registrets variabler kommer från kontrolluppgifterna (KU) som SCB får från SKV. KU kan sägas vara av två slag:

1. KU från arbetsgivare (KUARB-registret)
2. KU från utbetalare av sociala ersättningar (KUSOC-registret)

1. KU från arbetsgivare

Registret med KU från arbetsgivare innehåller uppgifter som finns på:

- KU10 Kontrolluppgift från arbetsgivare m.fl.
- KU13 Kontrolluppgift – särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, SINK
- KU14 Pensionsgrundande inkomst och utbyte av kontrolluppgifter
- KU16 Sjöinkomst m.m.
- KU17 Särskild inkomstskatt, SINK, för utomlands bosatta med sjöinkomst
- AS Bilaga till arbetsgivardeklarationen
- F1 Uppgifter från förenklad arbetsgivardeklaration
- F3 Uppgifter från förenklad arbetsgivardeklaration, SINK

De viktigaste variablerna är personnummer, organisations- och arbetsställenummer, kontant bruttolön, preliminär A-skatt, olika förmåner och ersättningar. Eftersom uppgift om personnummer, organisationsnummer och arbetsställenummer finns, är det möjligt att komplettera med uppgifter från andra register. Uppgifter om individens folkbokföringskommun, kön, ålder m.m. hämtas från registret över totalbefolkningen (RTB). Dessutom kompletteras registret med uppgifter från FDB om det utbetalande företags institutionella sektorkod och bransch samt arbetsställets bransch och kommunkod. Uppgifterna summeras också ihop för företag (KUAGG-registret) och arbetsställen (KUAST-registret).

2. KU från utbetalare av sociala ersättningar

Registret med KU från utbetalare av skattepliktiga sociala ersättningar innehåller de uppgifter som finns på:

- KU18 (pensions- och försäkringsutbetalare m.fl.)
- KU19 (pensions- och försäkringsutbetalare m.fl. – Särskild inkomstskatt, SINK, för utomlands bosatta).

De viktigaste variablerna är personnummer, belopp, preliminär A-skatt och ersättningskod som anger vilken typ av ersättning det rör sig om.

1.2.3 Statistiska mått

Totala lönesummor, preliminär A-skatt och sociala ersättningar i kronor, antal kontrolluppgifter och antal arbetsställen.

1.2.4 Redovisningsgrupper

På LSUM:s webbsida och i databasen sker redovisning efter

- kön
- arbetsställets län
- arbetsställets kommun
- bostadskommun
- bransch, grov nivå enligt SNI2007
- sektor enligt INSEKT 2014
- typ av social ersättning

Eftersom lönesummestatistiken i grunden finns registrerad på individnivå kan många andra redovisningsgrupper specificeras.

1.2.5 Referenstider

Populationen består av de kontrolluppgifter, med dess variabler, som avser aktuellt inkomstår, dvs referensåret.

Uppgifter om kön, bostadens län och kommun har referenstidpunkt den 31/12 aktuellt inkomstår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet är beroende av att uppgifterna på kontrolluppgifterna (KU) är riktiga och att SCB får ta del av samtliga KU som levereras till SKV. De kontrolluppgifter som arbetsgivarna trots lagstiftningen undanhåller SKV avser den svarta ekonomin som därmed inte täcks av KU-registret. Vad gäller de inlämnade uppgifternas riktighet kan sägas att grunden oftast ligger i arbetsgivarnas lönesystem som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning. Även de ”sociala” kontrolluppgifterna (t.ex. från Försäkringskassan) är också underlag till deklaration och beskattning. Man har därför skäl att anta att uppgifterna är kontrollerade innan de redovisas till inkomsttagaren och registreras av SKV. Tillförlitligheten är också beroende av bransch- och sektorkodningen från SCB:s företagsdatabas (FDB). I FDB förekommer det poster som inte har någon branschkod. Efter matchning mot FDB kvarstår:

- 32 136 KU som saknade arbetsställebransch vilket motsvarande 0,57 procent av lönesumman.
- 7 268 KU som saknade sektor vilket motsvarande 0,03 procent av lönesumman.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej relevant då det är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Kontrolluppgifterna är genererade genom uppgiftsskyldighet enligt skattelagstiftningen, se punkt A.6 "Uppgiftsskyldighet". Inkomster som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten ingår ej. Hur stor del av den totala lönesumman som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten är okänd och brukar benämnas den svarta sektorn. De kontrolluppgifter från SKV som inkommer till SCB efter bryttidpunkten betraktas som bortfall och påverkar slutresultatet i mycket liten utsträckning. Se vidare under 2.2.4. Bortfall.

2.2.3 Mätning

Undersökningen är en totalundersökning som baseras på kontrolluppgifter. Företagen lämnar in kontrolluppgifterna till SKV. Därefter skickas en kopia till SCB. Uppgifter överförs vid tre tillfällen under året till SCB, mars, september och december.

SKV har således ansvaret för kontrolluppgiftsblanketten. Det finns skäl att anta att arbetsgivarnas lönesystem, som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning, levererar uppgifter som är kontrollerade av arbetsgivaren innan de redovisas till inkomsttagaren och registreras av SKV.

2.2.4 Bortfall

De KU som inkommer till SCB efter att vi brutit intaget (början på september) från SKV betraktas som bortfall och påverkar slutresultatet i mycket liten utsträckning. Bortfallet brukar vara i storleksordningen mellan 20 - 30 000 kontrolluppgifter av totalt cirka 8 500 000 och står oftast för en väldigt liten andel av den totala lönesumman. En del av bortfallet består av ändringsposter och är alltså inga nytillkomna kontrolluppgifter.

2.2.5 Bearbetning

I grundmaterialet från SKV görs rimlighetskontroller av beloppfälten. De KU som har orimliga belopp plockas bort efter kontakt med SKV. Antalet har varierat mellan noll till tio stycken av totalt omkring åtta och en halv miljoner kontrolluppgifter och påverkar inte statistikens tillförlitlighet totalt. Inga ändringar görs i den ursprungliga kontrolluppgiften eftersom huvudansvaret för kontrolluppgifterna ligger hos SKV.

När det första preliminära grundregistret har framställts under våren, utförs ett kompletteringsarbete vid SCB som gäller uppgiften om arbetsställenummer på kontrolluppgiften. De flerarbetsställe företag som inte har fyllt i uppgift om individens arbetsställenummer på kontrolluppgiften eller fyllt i ett okänt arbetsställenummer, får ett frågeformulär, där företaget skall komplettera uppgiften. Detta görs för att möjliggöra koppling mellan individen som kontrolluppgiften gäller och individens arbetsställe. För mer information se Kvalitetsdeklaration för Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

Kontrolluppgifterna kompletteras med uppgifter om det utbetalande företagets institutionella sektorkod samt företagets och arbetsställets bransch. Kompletteringen sker genom en matchning mot företagsdatabasen (FDB). Inför varje registerframställan kontrolleras lönesumman för "bransch okänd" samt "sektor okänd". För större företag som saknar dessa uppgifter görs en

historisk tillbakablick i FDB och dessa uppdateras sedan manuellt om uppgift hittats. I första hand uppdateras bransch och sektor för företag med hög lönesumma.

2.2.6 Modellantaganden

Som beskrivs i avsnitt 1.2.1 så ingår bara kontrolluppgifter över 99 kr i uppgifterna på arbetsställenivå. Denna gräns är satt utifrån SKV:s gräns där man måste lämna kontrolluppgift.

Lönesummorna för de kontrolluppgifter som har belopp under 100 kr är försumbara.

För att få en så bra branschfördelning av lönesummorna som möjligt, används uppgifter från historiken i FDB om uppgift om bransch saknas vid matchningen. Av dessa är det få uppgifter som uppdateras medan de flesta förblir okänd bransch.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Det är bara de slutliga uppgifterna som publiceras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden för att ta fram ett register som redovisar lönesummor efter nattbefolkning (med utgångspunkt där man bor) tar drygt 8 månader medan register avseende dagbefolkning (utgångspunkt där man jobbar) tar knappt 12 månader. Lönesummorna som avser dagbefolkningen är beroende av upprättade arbetsställeuppgifter från den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS).

3.2 Frekvens

KU-registret produceras och publiceras årligen. Leveranser från SKV kommer tre gånger under ett år, en gång i mars, en i september och en i december.

3.3 Punktlighet

Den kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistiken årgång 2016 offentliggjordes i databaserna den 20 september (nattbefolkning) och den 30 november 2017 (dagbefolkning). En statistiknyhet för registerbaserad arbetsmarknads- och lönesummestatistik 2016 publicerades också den 30 november 2017.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

En statistiknyhet tillsammans med RAMS publiceras årligen. Vid publiceringen läggs också tabeller ut i Sveriges statistiska databaser (SSD) och på produktsidan. Detta sker dock vid två tillfällen då lönesummor över nattbefolkning läggs ut i september och lönesummor över dagbefolkning i november. Statistiken som beskrivs ovan ingår i Sveriges offentliga statistik (SOS) och återfinns på SCB:s webbplats under adressen www.scb.se/lsum.

Utöver SOS går det att beställa skräddarsydd lönesummestatistik. Från och med årgång 2005 har ett tabellpaket, AMPAK-lönesummor, skapats som i första hand vänder sig till kommuner.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Då statistikprodukten baseras på ett administrativt register är det i princip möjligt att redovisa statistiken efter sektor och finast möjliga näringsgrenskod, det vill säga på femsiffernivå. Även efter både bostadens och arbetets kommun och län.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras med hjälp av tabeller, förklarande texter, diagram och fakta om statistiken. För mer information se avsnitt 4.1.

4.4 Dokumentation

Metaplus för LSUM årgång 1996 - 2016. Dokumentationerna innehåller en databasbeskrivning, d.v.s. den fysiska databasen beskrivs och statistikregistrets variabler med tillhörande koder redovisas.

SCBDOK för LSUM årgång 2008 - 2016. Beskriver hur det statistiska registret framställs från datainsamling till presentation.

SCB (1988): Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1988:9. *Statistik från kontrolluppgifter (KU).*

SCB (2001): Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 2001:1. *Avvikelser i lönesumestatistiken – en jämförelse mellan LAPS och LSUM.*

För ytterligare information kontakta angiven kontaktperson.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistiken har påverkats i viss mån av genomförda skattereformer under perioden.

Enskilda företag och arbetsställen kan ha förändrat sektor eller bransch under åren vilket påverkar jämförbarheten över tid.

- 1988: I årgång 1988 angavs för första gången belopp för vissa förmåner (bilförmån, fri kost m.fl.)
- 1990: Till årgången 1990 infördes det första steget i en ny skattereform. Detta innebar att endagstraktamenten beskattas och att dessa belopp ingår i lönefältet.
- 1991: Från och med årgång 1991 genomfördes skattereformen om traktamenten i sin helhet. Detta innebar skärpt beskattning av vissa förmåner, såsom fri bil. Även traktamenten över schablonbelopp beskattas i sin helhet.
- 1992: Arbetsgivarinträde för sjuklön för de första 14 sjukdagarna har införts för alla arbetsgivare från och med 1992. Detta innebär att denna sjuklön ingår i lönebeloppet på kontrolluppgiften för alla arbetsgivare (tidigare gällde detta främst statsanställda).

Förändringarna har inte påverkat tillförlitligheten totalt sett negativt men de kan försvåra eller försämra möjligheterna att göra jämförelser mellan årgångarna. Förändringarna innebär att lönebeloppen i kontrolluppgifterna ökat mer än de verkliga lönerna och att hänsyn måste tas till detta vid bedömningar av inkomstutvecklingen.

År 1992 infördes en särskild inkomstskatt för bosatta utomlands. Till och med årgång 1992 användes branschindelningen SNI69.

- 1993: Fr.om. 1993 till och med årgång 2001 används SNI92. SNI92 har EU:s branschstandard NACE rev. 1 som bas (NACE = Nomenclature Générale des Activités dans le Communauté Européennes.
- 1996: Första årgången som framställs i client/server-miljö. Undantaget var lönesummorna aggregerade till arbetsställenivå (KUASt-registret) som även detta år togs fram i stordatormiljö.
- 1997: I samband med överläggningen av KUASt-registret till client/server-miljö uppstod vissa felaktigheter som när de upptäcktes inte kunde rättas upp. Därför togs det fram en KUASt-version som grundades på Jobbregistret. Detta gör att 1997 inte är fullt ut jämförbar med övriga årgångar (t.ex. hanteras lönegarantimedel annorlunda).
- Den 1/1 1997 förlängs sjuklöneperioden till 28 dagar.
- Bilförmånerna som belopp särredovisas från och med 1997. Tidigare ingick de i skattepliktiga förmåner och fr.o.m.1998 särredovisas också bränsleförmåner.
- 1998: Sjömännens kontrolluppgifter inkluderas i det ordinarie KU-intaget och ingår därmed i KUARB.
- Den 1/4 1998 återgår sjuklöneperioden till 14 dagar.
- 1999: Upphör med att flytta kontrolluppgifter från erkända arbetslöshetskassor till KUSOC-registret. Tidigare gjordes detta eftersom utbetalningarna ansågs vara a-kasseersättningar och inte löner. En kontroll visade att detta var felaktigt.
- Efter önskemål från Nationalräkenskaperna lades en variabel med uppgift om summa förmåner per arbetsställe till i KUASt-registret.
- Ny standard för institutionell sektorkod införs. Inför årgång 1999 infördes en ny institutionell sektorkod som är sexställig jämfört med den tidigare femställiga. Eftersom nyckel mellan den gamla och nya indelningen saknas föranleder detta ett tidsseriebrott i redovisningen av lönesummor efter sektor.
- 2000: Intaget övergår till att ske on-line från RSV.
- 2001: Fr.o.m. årgång 2001 är den institutionella sektorkoden ytterligare reviderad och är nu sjuställig.

- 2002: Från och med årgång 2002 används en reviderad branschindelning, SNI2002. På grov branschnivå påverkar den reviderade indelningen fyra av branschgrupperna, nämligen byggverksamhet, tillverkning och utvinning, vård och omsorg samt utbildning och forskning. Den största förändringen gäller branschen barnomsorg inom förskola som har flyttats från branschgruppen vård och omsorg till utbildning och forskning.
- 2003: Sjuklöneperioden förlängs till tre veckor fr.o.m. den 1/7 2003.
En förändring i kontrolluppgifterna från pensions- och försäkringsutbetalare m.fl. skedde 2003. Barnpensioner (kod 411) redovisades av Försäkringskassan på kod 402 (Allmän pension, inkomst-, tilläggs- och premiepension gällande personer födda 1938 eller senare).
- 2004: En överflyttning av belopp på sammanlagt cirka 530 miljoner gjordes av Försäkringskassan, tillbaka till kod 411 från kod 402.
Statistiken snabbades upp och redovisades drygt en månad tidigare än årgång 2003. En av anledningarna till uppsnabbningen var en tidigare "brytning" av inflödet av KU från SKV.
- 2008: Från och med årgång 2008 sker redovisningen efter bransch som baseras på den nya standarden för svensk branschindelning (SNI 2007). Denna standard är inte jämförbar med branschindelningen (SNI2002) som användes i tidigare år.
- 2014: Från och med årgång 2014 sker redovisningen efter sektor som baseras på den nya standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014).

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Andra undersökningar som redovisas på samma sektors- och branschindelning samt regionala indelning kan jämföras med LSUM. Variablerna lönesumma och A-skatt från LSUM kan jämföras med lönesummevariabeln och A-skattevariabeln från *Lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt* från skattedeklarationerna (LAPS), se avsnitt 5.3.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

En annan undersökning vid SCB som också mäter lönesummorna är *Lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt* från skattedeklarationerna (LAPS)

Ersättningar för vilka arbetsgivaravgift utgår (t.ex. lönesummor), preliminär A-skatt m.m. kan även mätas via skattedeklarationerna. Redovisningen begränsas dock till företagsnivå och kan därför inte redovisas med regional fördelning. Lönesumman per organisationsnummer enligt KU är således jämförbar med lönesumman per organisationsnummer enligt LAPS, även om vissa skillnader i definitioner etc, finns. För mer information om de båda undersökningarnas jämförbarhet, se 4.4 Dokumentation.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Statistikvärden i samtliga tabeller som publiceras för LSUM är konsistenta.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)."

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen (1998:204).

C Bevarande och gallring

LSUM gallras inte, utan långtidsarkiveras i enlighet med Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2007:64. I nuläget är årgångarna 1990–1995 långtidsarkiverade hos Riksarkivet. Arkiveringsfristen är 9 år.

Årgångarna 1985-1989 är gallrade enligt tidigare beslut.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet att lämna kontrolluppgifter föreligger enligt Skatteförfarandelagen, SFS 2011:1244. Där regleras även skyldighet att lämna uppgifter om arbetsställenummer på kontrolluppgifter. Uppgiften om arbetsställenummer används endast av SCB, inte av Skatteverket (SKV).

E EU-reglering och internationell rapportering

Det finns ingen EU-reglering som påverkar statistikprodukten för närvarande.

F Historik

SCB startade en försöksverksamhet med bearbetningar av uppgifter från kontrolluppgifterna (KU) för inkomståren 1979-1981. Från och med inkomståret 1980 har SCB utfört definitiva bearbetningar av KU och redovisat slutliga resultat. Från och med inkomståret 1985 förses kontrolluppgifterna med uppgift om arbetstagarnas arbetsställenummer. Från och med detta år har Kontrolluppgiftsregistret (KU-registret) utgjort den viktigaste källan för framställning av den årliga registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken

(RAMS) genom dess möjligheter att koppla ihop individdata med företagsdata via personnummer och företagets organisationsnummer/arbetsställenummer.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska Centralbyrån
Kontaktinformation	Maria Nilsson
E-post	maria.nilsson@scb.se
Telefon	010-479 60 78